

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobkyně: **S. F.**, zastoupená Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2017, č. j. MV-31120-3/OAM-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 10. 2017, č. j. 2 A 59/2017 – 22, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 14. 1. 2016, č. j. CPR-8057-6/ČJ-2015-930310-V231, ve spojení s rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 8. 2. 2015, č. j. KRPA-415956-40/ČJ-2014-000022.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyni byla rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 10. 2. 2014, č. j. MV-75484-3/SO-2011, a předcházejícím rozhodnutím Ministerstva vnitra zrušena platnost povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem zaměstnání. Tato rozhodnutí byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2016, č. j. 9 Azs 157/2016 – 34, zrušena a věc vrácena správnímu orgánu k dalšímu řízení. V mezidobí Policie České republiky rozhodnutím ze dne 8. 2. 2015, č. j. KRPA-415956-40/ČJ-2014-000022, potvrzeným v odvolacím řízení rozhodnutím ze dne 14. 1. 2016, č. j. CPR-8057-5/ČJ-2015-930310-V231 (dále jen „rozhodnutí o správním vyhoštění“), rozhodla o správním vyhoštění žalobkyně a stanovila dobu, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 6 měsíců. Tato rozhodnutí aproboval Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 7. 9. 2017, č. j. 3 Azs 91/2016 – 46. Jelikož správní rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu Nejvyšší správní soud zrušil, avšak rozhodnutí o správním vyhoštění, které na ně obsahově navazuje, zůstalo nedotčeno, domáhala se žalobkyně obnovy řízení o správním vyhoštění. Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, rozhodnutím ze dne

27. 1. 2017, č. j. CPR-8057-23/ČJ-2015-930310-V231, žádost žalobkyně zamítla. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl. Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, kterou Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „městský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl.

[2] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojí proti napadenému rozsudku blanketní kasační stížností, kterou spojuje s návrhem na přiznání odkladného účinku. Návrh odůvodňuje tím, že pouze přiznáním odkladného účinku lze docílit toho, aby konečný úspěch kasační stížnosti nebyl pouze formální, ale i faktický. Upozorňuje, že policie již začala činit kroky k realizaci pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění. Stěžovatelce proto hrozí bezprostřední újma, neboť v případě opuštění území České republiky by byl její návrat včetně účasti na soudním řízení zcela nemožný, a to minimálně po dobu řízení o kasační stížnosti. Pobyt na území České republiky je nezbytný k výkonu jejího ústavního práva na spravedlivý proces, neboť k tomuto právu náleží i právo účastníka vystupovat v řízení osobně a být v kontaktu se svým zástupcem. Stěžovatelka také připomíná, že Nejvyšší správní soud již jednou rozhodl v její prospěch a zrušil rozhodnutí týkající se zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. V jejím případě se tak nejedná o neúčelné uplatňování práva, ale o snahu řešit situaci způsobenou nesprávným postupem správních orgánů. Stěžovatelka rovněž nemůže Českou republiku opustit z objektivních důvodů. Žije zde od roku 2007 spolu se svým synem, na kterém je v důsledku nezákonně zrušené zaměstnanecké karty finančně závislá, a má zde vybudované dlouhodobé rodinné a sociální zázemí. V daném kontextu nepřiznáním odkladného účinku vznikne stěžovatelce nepoměrně větší újma, než může vzniknout jiným osobám. Také jí není známo, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s veřejným pořádkem.

[3] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užíje přiměřeně. Jde o institut výjimečný, jehož účelem je ochránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 - 115, všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná z www.nssoud.cz).

[4] Nejvyšší správní soud na úvod poznamenává, že o odkladném účinku by měl rozhodnout po vyjádření žalovaného, tj. účastníka řízení, který návrh na přiznání odkladného účinku nepodal. Právo na vyjádření však není absolutní a musí být vykládáno v kontextu se smyslem a účelem institutu odkladného účinku. Soudy jsou povinny zaslat návrh na přiznání odkladného účinku druhému účastníkovi na vědomí a poskytnout mu přiměřenou lhůtu, aby se mohl k návrhu vyjádřit. Povinnost zaslat návrh k vyjádření však nenastává, pokud by zaslání návrhu ohrozilo včasnost zásahu soudu nebo způsobilo, že následné rozhodnutí soudu o přiznání odkladného účinku nebude mít potřebný efekt (srov. POTĚŠIL a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Leges, 2014, s. 659 – 660). S ohledem na to, že stěžovatelce hrozí realizace správního vyhoštění na základě pravomocného rozhodnutí, je žádoucí, aby Nejvyšší správní soud o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodl co nejrychleji. Tím je odůvodněno, proč žalovanému nebyl návrh stěžovatelky předem zaslán. Právo žalovaného vyjádřit se k návrhu na přiznání

pokračování

odkladného účinku však není dotčeno, neboť mu nic nebrání v tom, aby k němu vyjádřil své stanovisko i po vydání tohoto usnesení a doložil, že důvody pro přiznání odkladného účinku nebyly dány nebo že v mezidobí odpadly. Za takové situace by Nejvyšší správní soud mohl usnesení o přiznání odkladného účinku zrušit (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

[5] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatelku nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatelce oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatelka, jež musí konkretizovat, jakou újmu by pro ni znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a uvést její intenzitu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32, nebo ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 – 50). Stěžovatelkou uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem městského soudu obává, by pro ni byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[7] Nejvyšší správní soud připouští, že nucené vycestování stěžovatelky do země původu v průběhu řízení o kasační stížnosti by mohlo zasáhnout do jejího práva na spravedlivý proces. Z judikatury zdejšího soudu totiž vyplývá, že může být pro výkon stěžovatelčina ústavního práva na spravedlivý proces nezbytné, aby mohla zůstat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti, a to i v případě, kdy je v řízení zastoupena advokátem. Nelze totiž přehlédnout, že k právu na spravedlivý proces náleží i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd. (obdobně zdejší soud argumentoval například již v usnesení ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné nahlížet na situaci stěžovatelky komplexně, a to v tom ohledu, do jaké míry je ze své rozhodovací činnosti obeznámen s jejím aktuálním pobytovým statutem. Vzal tedy v úvahu i zajištění možnosti účasti na znovu otevřeném řízení o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu (což by realizace vyhoštění zhatila). Ve vztahu k soudnímu přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění navíc platí i výstižný názor vtělený do právní věty usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, podle níž *„[j]e-li přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, je újma, hrozící stěžovateli z jeho výkonu, zřejmá ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého života.“* Posuzovaná věc se sice týká návrhu na obnovu řízení, o kterém se vede samostatné správní řízení, nicméně jeho výsledek má v případě vyhovění žádosti přímý dopad na rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť obnovené řízení by bylo ukončeno novým rozhodnutím dle § 102 odst. 9 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. K zajištění práv stěžovatelky je proto žádoucí vztáhnout odkladný účinek i na rozhodnutí o správním vyhoštění, jelikož

v případě úspěchu návrhu může dojít k novému projednání a odlišnému posouzení věci, přičemž v konečném důsledku nemusí být správní vyhoštění vůbec uloženo. Realizací vyhoštění, byť na základě nyní pravomocného rozhodnutí, které však může být potencionálně zrušeno, by mohla být stěžovatelce způsobena vážná újma z důvodu jejích rodinných a sociálních vazeb v České republice. Z řízení před správními orgány i městským soudem, jakož ani z jiných okolností, také nelze dovodit, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti mohlo přinést riziko vzniku jakékoli újmy třetím osobám, případně závažného porušení veřejného zájmu.

[8] Nejvyšší správní soud proto přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 14. 1. 2016, č. j. CPR-8057-6/ČJ-2015-930310-V231, ve spojení s rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 8. 2. 2015, č. j. KRPA-415956-40/ČJ-2014-000022. Tímto usnesením Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

[9] Ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly, může Nejvyšší správní soud toto usnesení i bez návrhu zrušit (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2017

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu